

به نام خدا

گروه مامایی دانشکده پرستاری و مامائی تبریز

نام درس : سمینار پروژه تحقیق

نام مدرس: دکتر سکینه محمدعلیزاده

تعداد واحد: ۰,۵ واحد نظری و ۱,۵ واحد عملی

ترم و رشته تحصیلی گروه هدف: ترم دوم کارشناسی ارشد مامایی

واحد پیشنیاز: آمار حیاتی پیشرفته، روش تحقیق

روز و ساعت تشکیل کلاس

چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۰/۱۲/۱۰ جلسه چهارم و پنجم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۰/۱۲/۳ جلسه دوم و سوم	چهارشنبه ۴-۲ روز ۹۰/۱۱/۲۶ جلسه اول
چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۱/۱۶ جلسه دهم و یازدهم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۰/۱۲/۲۴ جلسه هشتم و نهم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۰/۱۲/۱۷ جلسه ششم و هفتم
چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۲/۱۳ جلسه شانزدهم و هفدهم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۱/۳۰ جلسه چهاردهم و پانزدهم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۱/۲۳ جلسه دوازدهم و سیزدهم
چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۳/۳ جلسه بیست و دوم و بیست و سوم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۲/۲۷ جلسه بیستم و بیست و یکم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۲/۲۰ جلسه هیجدهم و نوزدهم
چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۳/۲۴ جلسه بیست و هشتم و بیست و نهم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۳/۱۷ جلسه بیست و ششم و بیست و هفتم	چهارشنبه ۶-۲ روز ۹۱/۳/۱۰ جلسه بیست و چهارم و بیست و پنجم

لازم به ذکر است که هفته اول ترم بخاطر عدم حضور دانشجویان کلاس تشکیل نشد و اینجانب بالاجبار برنامه را برای بقیه هفته ها در طول ترم تنظیم نمودم

هدف کلی درس:

- بالا بردن سطح مهارت دانشجو در امر پژوهش
- کسب مهارت برای تدوین طرح پژوهش
- کسب مهارت برای نقد طرحهای پژوهشی

توجه: جهت استفاده بهینه از کلاسها

۱. حضور به موقع در کلاسها الزامی بوده و تاخیر و یا ترک زودتر از موعد کلاسها به منزله غیبت محسوب خواهد شد.
۲. نماینده دانشجویان یا فرد دیگری به نمایندگی وی موظف است قبل از حضور مدرس کامپیوتر و پروژکتور کلاس را روشن نماید.
۳. دانشجویان باید پرینت شده اسلایدهای خویش (شش اسلاید در یک صفحه) را حداقل یک روز قبل از روز ارائه به مدرس و همکلاسیهای خود تحویل دهند.
۴. دانشجویان باید مطالبی را که ارائه خواهند نمود، قبلاً روی کامپیوتر قرار داده و از تنظیم اسلایدهای خود در کامپیوتر کلاس قبلاً اطمینان حاصل نمایند.

شرح درس: فراگیر با گذراندن این واحد ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه فعالیتهای پژوهشی باید بتواند طرحهای تحقیقاتی را نقد و بررسی نموده و یک طرح پژوهشی را طراحی و ارائه نماید.

برنامه جلسات

جلسه اول: توصیف درس، بیان انتظارات متقابل مدرس و دانشجو، توضیح فرم طرح پایاننامه تحقیقاتی دانشگاه، معیارهای انتخاب موضوع تحقیقاتی

اهداف:

- ۱ - اهداف این واحد درسی را بیان نماید.
- ۲ - انتظارات خود را از این واحد درسی بیان نماید.
- ۳ - معیارهای انتخاب یک موضوع تحقیقاتی را تعریف نماید.
- ۴ - اولویتهای پژوهشی وزارت بهداشت و دانشگاه در رابطه با رشته مامایی را مشخص نماید.
- ۵ - با در نظر گرفتن معیارهای انتخاب یک موضوع تحقیقاتی و اولویتهای پژوهشی دانشگاه یک موضوع مناسبی را برای طرح تحقیقاتی خویش انتخاب نماید.
- ۶ - هر فرد یا هر دو نفر یکی از پروتوکلهای انتخابی زیر را جهت ارائه در طی جلسات انتخاب نمایند.

Study protocols

1. COSMOS: COMparing Standard Maternity care with one-to-one midwifery Support: a randomised controlled trial
2. Brazilian multicenter study on prevalence of preterm birth and associated factors
3. Design and study protocol of the maternal smoking cessation during pregnancy study, (M-SCOPE)
4. The IDvIP Trial: A two-centre randomised doubleblind controlled trial comparing intramuscular diamorphine and intramuscular pethidine for labour analgesia
5. Treatment of retained placenta with misoprostol: a randomized controlled trial in a low-resource setting (Tanzania)
6. Design of a randomized trial to evaluate the influence of mobile phone reminders on adherence to first line antiretroviral treatment in South India - the HIVIND study protocol

7. Prevention of Gestational Diabetes: Design of a Cluster-Randomized Controlled Trial and One-Year Follow-Up
8. Study protocol. A prospective cohort study of unselected primiparous women: the pregnancy outcome prediction study
9. The mothers, Omega-3 and mental health study
10. Induction of labour versus expectant monitoring for gestational hypertension or mild preeclampsia between 34 and 37 weeks' gestation (HYPITAT-II): a multicentre, open-label randomised controlled trial
11. Study Protocol. ECSSIT – Elective Caesarean Section Syntocinon® Infusion Trial. A multi-centre randomised controlled trial of oxytocin (Syntocinon®) 5 IU bolus and placebo infusion versus oxytocin 5 IU bolus and 40 IU infusion for the control of blood loss at elective caesarean section
12. Timing of birth for women with a twin pregnancy at term: a randomised controlled trial

جلسه دوم تا چهارم: نقد و بررسی "عنوان" و "زمینه تحقیق" پروتوکل‌های انتخاب شده

اهداف

- ۱ - هر یک از گروه‌ها "عنوان" و "زمینه تحقیق" پروتوکل انتخاب شده خویش را بیان نموده و نقد و بررسی نمایند.
- ۲ - مطالب ارائه شده توسط همکلاسیه‌های خود را با توجه به معیارهای ارائه شده نقد نموده و پیشنهادات خود را ارائه دهد.

آمادگی‌های قبلی

۱. مطالعه "عنوان" و "زمینه تحقیق" کلیه پروتوکل‌های انتخاب شده
۲. آماده نمودن اسلایدها با Powerpoint در زمینه اصل انگلیسی و ترجمه فارسی "عنوان" و "زمینه تحقیق" پروتوکل انتخاب شده خویش.

جلسه پنجم: بحث در مورد نحوه نگارش ریفرنسها در داخل متن و آخر مطلب به دو سبک هاروارد و وانکوئر

توجه: در انتهای جلسه پنجم آزمون مربوط به نگارش عنوان و زمینه تحقیق در مورد پروتوکل‌های شماره ۱-۶ گرفته خواهد شد.

جلسه ششم تا نهم: بحث در مورد موضوعات انتخاب شده برای طرح تحقیقاتی و بیان مسئله آنها (نفراتی که

پروتوکل‌های مطالعاتی ۲، ۴، ۶ و ۸ را انتخاب نموده‌اند در جلسات ششم و هفتم و بقیه در جلسات هشتم و نهم ارائه خواهند نمود مگر اینکه افراد با هم تعویض نموده و این تعویض را بطور کتبی (با امضا و رضایت طرفین) به نماینده کلاس اطلاع داده باشند)

- ۱ - هر یک از دانشجویان موضوع و زمینه طرح تحقیقاتی انتخابی خویش را توضیح دهد.
- ۲ - پیشنهادات مدرس و همکلاسیه‌های خود را جمع‌بندی نموده و اصلاحات لازم در مورد موضوع خویش را بعمل آورد.
- ۳ - موضوعات و بیان مسئله انتخابی طرح تحقیقاتی همکلاسیه‌های خود را با توجه به معیارهای ارائه شده نقد مناسبی نموده و پیشنهادات اصلاحی خود را ارائه دهد.

آمادگی‌های قبلی

۱. آماده نمودن اسلایدها با Powerpoint در زمینه موضوع و زمینه طرح تحقیقاتی انتخابی خویش با رعایت کلیه اصول نگارش و ارائه ریفرنسها به روش هاروارد (در داخل و انتهای متن). عین متنها بطور کامل در اسلایدها آورده شود.
۲. تحویل پرینت شده اسلایدهای خویش (شش اسلاید در یک صفحه) به مدرس و همکلاسیها یک روز قبل از روز ارائه
۳. ارسال فایل الکترونیکی اسلایدهای خویش پس از اعمال اصلاحات لازم تا سه روز بعد از ارائه به مدرس (از طریق e-mail)

جلسه دهم و یازدهم: مروری بر اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و /فرضیه‌های تحقیق، تعاریف نظری و عملی واژه‌ها؛ نقد و بررسی نوع مطالعه، اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف واژه‌ها، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش پروتوکل‌های انتخاب شده

اهداف

- ۱ - انواع مطالعات و دلایل انتخاب آنها را توضیح دهد.
 - ۲ - چگونگی تدوین اهداف کلی و اختصاصی و کاربردی پژوهش را توضیح دهد.
 - ۳ - چگونگی انتخاب معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش را توضیح دهد.
 - ۴ - هر یک از گروهها نوع مطالعه، اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف واژه‌ها، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش پروتوکل انتخاب شده خویش را توضیح داده و نقد و بررسی نمایند.
 - ۵ - مطالب ارائه شده توسط همکلاسیهای خود را با توجه به معیارهای ارائه شده نقد نموده و پیشنهادات خود را ارائه دهند.
- آمادگیهای قبلی

۱. مطالعه نوع مطالعه، اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف واژه‌ها، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش کلیه پروتوکل‌های انتخاب شده
۲. آماده نمودن اسلایدها با Powerpoint در زمینه اصل انگلیسی و ترجمه فارسی نوع مطالعه، اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف واژه‌ها، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش پروتوکل انتخاب شده خویش.
۳. ارسال فایل الکترونیکی اسلایدهای خویش پس از اعمال اصلاحات لازم تا سه روز بعد از ارائه به مدرس و همکلاسیها (از طریق e-mail)

جلسه دوازدهم تا سیزدهم: بررسی و نقد بخش اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف نظری و عملی واژه‌های طرحهای تحقیقاتی ارائه شده توسط دانشجویان

اهداف:

۱. گزارش شفاهی و کتبی اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف نظری و عملی واژه‌های پژوهش خود را ارائه نماید.

۲. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف نظری و عملی واژه‌ها طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.

۳. اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی تحقیق، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف نظری و عملی واژه‌ها پژوهشهای ارائه شده را نقد نماید.

توجه: آزمون مربوط به نگارش نوع مطالعه، اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی، سئوالات و /فرضیه‌ها، تعاریف واژه‌ها، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش در مورد پروتوکل‌های شماره ۱-۴ یا ۵-۸ که در ابتدای جلسه دوازدهم گرفته خواهد شد.

جلسه چهاردهم تا هفدهم: نقد و بررسی بقیه قسمت‌های مربوط به پروتوکل‌های انتخاب شده (نفراتی که پروتوکل‌های مطالعاتی ۱، ۳، ۵ و ۷ را انتخاب نموده‌اند در جلسات چهاردهم و پانزدهم و بقیه در جلسات شانزدهم و هفدهم ارائه خواهند نمود مگر اینکه افراد با هم تعویض نموده و این تعویض را بطور کتبی (با امضا و رضایت طرفین) به نماینده کلاس اطلاع داده باشند) اهداف

۱. هر یک از گروه‌ها بقیه قسمت‌های مربوط به پروتوکل انتخاب شده خویش را توضیح داده و نقد و بررسی نمایند.

۲. مطالب ارائه شده توسط همکلاسی‌های خود را با توجه به معیارهای ارائه شده نقد نموده و پیشنهادات خود را ارائه دهد. آمادگی‌های قبلی

۱. مطالعه بقیه قسمت‌های کلیه پروتوکل‌های انتخاب شده

۲. آماده نمودن اسلایدها با Powerpoint در زمینه اصل انگلیسی و ترجمه فارسی بقیه قسمت‌های پروتوکل انتخاب شده خویش.

۳. تحویل پرینت شده اسلایدهای خویش (شش اسلاید در یک صفحه) به مدرس و دانشجویان یک روز قبل از روز ارائه

۴. ارسال فایل الکترونیکی اسلایدهای خویش پس از اعمال اصلاحات لازم تا سه روز بعد از ارائه به مدرس و همکلاسی‌ها (از طریق e-mail)

۵. تحویل ترجمه تایپ شده پروتوکل انتخاب شده حداکثر تا دو هفته بعد از جلسه سیزدهم

جلسه هیجدهم تا بیست و یکم: بررسی و نقد بخش نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش؛ مروری بر متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، چگونگی تکمیل جدول متغیرها در پروپوزال تحقیق و روشهای تجزیه و تحلیل داده‌های طرحهای تحقیقاتی ارائه شده توسط دانشجویان اهداف:

۱. گزارش شفاهی و کتبی نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش خود را ارائه نماید.

۲. نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش طرحهای پژوهشی ارائه شده را نقد نماید.

۳. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد نوع مطالعه، محیط و جامعه پژوهش، معیارهای ورود و خروج افراد مورد پژوهش طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.

توجه: آزمون مربوط به بقیه قسمت‌های پروتوکلهای شماره ۱-۴ یا ۵-۸ در ابتدای جلسه هیجدهم گرفته خواهد شد.

جلسه بیست و دوم تا بیست و پنجم: بررسی و نقد بخش متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، چگونگی تکمیل جدول متغیرها در پروپوزال تحقیق و روشهای تجزیه و تحلیل داده‌ها؛ مروری بر حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار طرحهای تحقیقاتی ارائه شده توسط دانشجویان

اهداف:

۱. گزارش شفاهی و کتبی متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، مقیاس متغیرها و روش تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش خود را ارائه نماید.
۲. متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، مقیاس متغیرها و روش تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش طرحهای پژوهشی ارائه شده را نقد نماید.
۳. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد متغیرهای مستقل، وابسته و مخدوش کننده، مقیاس متغیرها و روش تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.

جلسه بیست و ششم تا بیست و نهم: بحث در مورد حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار و ملاحظات اخلاقی در تحقیق پروپوزال تحقیق

اهداف:

۱. گزارش شفاهی و کتبی حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار، ملاحظات اخلاقی پژوهش خود را ارائه نماید.
۲. حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار و ملاحظات اخلاقی طرحهای پژوهشی ارائه شده را نقد نماید.
۳. بر نقدهای انجام شده در کلاس در مورد حجم نمونه، روش نمونه‌گیری، روش و ابزار جمع‌آوری داده‌ها، روایی و پایایی ابزار و ملاحظات اخلاقی طرح پژوهشی خود پاسخگو باشد.

آمادگیهای قبلی برای جلسات ۱۲-۱۳ و ۱۷-۲۹

۱. آماده نمودن اسلایدها با Powerpoint در موضوع مورد بحث طرح تحقیقاتی انتخابی خویش با رعایت کلیه اصول نگارش و ارائه ریفرنسها به روش هاروارد (در داخل و انتهای متن). عین متنها بطور کامل در اسلایدها آورده شود.
۲. تحویل پرینت شده اسلایدهای خویش (شش اسلاید در یک صفحه) به مدرس و همکلاسیها یک روز قبل از روز ارائه
۳. ارسال فایل الکترونیکی اسلایدهای خویش پس از اعمال اصلاحات لازم تا سه روز بعد از ارائه به مدرس (از طریق e-mail)
۴. حداکثر دو هفته بعد از جلسه بیست و نهم دانشجویان باید پروپوزال تکمیل شده خویش (بر روی فرم طرح پایاننامه‌های تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی تبریز) را به مدرس تحویل دهند.

نحوه ارزشیابی

گزارش شفاهی و کتبی دوره‌ای و نهایی	۳۵٪
پاسخ به نقدهای انجام شده	۱۵٪
فعالیت در نقد کار همکلاسیها	۱۵٪
امتحان کتبی در طول ترم	۲۵٪
حضور مرتب در کلاس و ارائه بموقع تکالیف	۱۰٪

منابع اصلی درس:

۱. طرحهای تحقیقاتی پاباننامه‌های دانشجویان گروههای بالاتر

2. Douglas G Altman, J Martin Bland. [How to randomize](#). BMJ 1999;319:703-4.

۳. سازمان جهانی بهداشت. [تحقیق در سیستمهای بهداشتی - شیوه تهیه طرحهای تحقیقاتی برای حل معضلات بهداشتی درمانی](#). ترجمه معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. تهران: انتشارات معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۳۷۲. قابل داندود از: <http://www.Hbi.ir/news/info.lib/book.php> (مقدمه، مبنای تحقیق در سیستمهای بهداشتی، انتخاب موضوع، بیان مسئله، مرور متون، اهداف، متغیرها، نوع مطالعه، جمع‌آوری داده‌ها، نمونه‌گیری)

سایر منابع :

1. Salim A, Mackinnon A, Griffiths K. [Sensitivity analysis of intention-to-treat estimates when withdrawals are related to unobserved compliance status](#). Stat Med. 2007 Aug 28.
2. Gravel J, Opatrny L, Shapiro S. [The intention-to-treat approach in randomized controlled trials: are authors saying what they do and doing what they say?](#) Clin Trials. 2007;4(4):350-6.
3. Heritier SR, Gebski VJ, Keech AC. [Inclusion of patients in clinical trial analysis: the intention-to-treat principle](#). Med J Aust. 2003 Oct 20;179(8):438-40.
4. Brunette K, Nelson A, FOCUS Workgroup. [Data Analysis Basics: Variables and Distribution](#). Focus on field Epidemiology 3 (5). The North Carolina Center for Public Health Preparedness. [Discussion Questions](#). [Powerpoints](#).
5. Advanced Data Analysis: Methods to Control for Confounding (Matching and Logistic Regression). Focus on field Epidemiology 3. The North Carolina Center for Public Health Preparedness. Discussion Questions. [Powerpoints](#).
6. [Data Analysis: Simple Statistical Tests](#). Focus on field Epidemiology 3 (6). The North Carolina Center for Public Health Preparedness. [Discussion Questions](#). [Powerpoints](#).

Checklists

7. Altman DG, Schulz KF, Moher D, Egger M, Davidoff F, Elbourne D, et al. [The revised CONSORT statement for reporting randomized trials: explanation and elaboration](#). Ann Intern Med. 2001 Apr 17;134(8):663-94.
8. Ioannidis JP, Evans SJ, Gotzsche PC, O'Neill RT, Altman DG, Schulz K, et al. [Better reporting of harms in randomized trials: an extension of the CONSORT statement](#). Ann Intern Med. 2004 Nov 16;141(10):781-8.
9. Gøtzsche, Jan P Vandenbroucke and STROBE Initiative, Erik von Elm, Douglas G Altman, Matthias Egger, Stuart J Pocock, Peter C. [guidelines for reporting observational studies in epidemiology \(STROBE\) statement](#). BMJ 2007;335;806-808, doi:10.1136/bmj.39335.541782.AD
10. [STROBE Statement—Checklist of items that should be included in reports of cohort studies](#)
11. [STARD checklist for the reporting of studies of diagnostic accuracy](#). First official version, January 2003.
12. [STARD flow diagram](#)
13. [SQUIRE Guidelines \(Standards for Quality Improvement Reporting Excellence\)](#). Final revision – 4-29-08
14. [Glossary to accompany short version of SQUIRE Guidelines](#) (Standards for Quality Improvement Reporting Excellence), Version 3.4.1 – 10/4/08

موفق باشید - دکتر علیزاده